

1. În vârfurile unui cub se scriu numerele de la 1 la 8, apoi pe fiecare din muchiile cubului se scrie modulul diferenței numerelor scrise în vârfurile din capetele muchiei. Care este numărul minim de numere diferite care pot fi obținute pe muchii?

Concurs Rusia

Soluție.

Pe cele trei muchii care pleacă din vârful în care este scris numărul 8 sunt scrise trei numere diferite, deci minimul căutat este cel puțin 3. . . . . **4 puncte**

Pe de altă parte, este ușor de construit un exemplu de cub $ABCD A' B' C' D'$ în care pe muchii figurează exact 3 numere diferite. Iată un asemenea exemplu:

$A(1), B(2), C(4), D(3), A'(5), B'(6), C'(8), D'(7)$ unde numărul din paranteză indică numărul care se scrie în vârful respectiv. Pe muchii se obțin numerele 1, 2 și 4. . . . . **3 puncte**

2. Trei cercuri concentrice au razele 1, 2 și 3. Pe fiecare din aceste cercuri se consideră câte un punct astfel încât cele trei puncte să fie vârfurile unui triunghi echilateral. Ce valori poate lua lungimea laturii acestui triunghi?

* * *

Soluție.

Fie O centrul cercurilor și $A_1 A_2 A_3$ un triunghi echilateral cu A_i pe cercul de rază i ($i = 1, 2, 3$). Deoarece $OA_3 = OA_1 + OA_2$, rezultă că $A_1 O A_2 A_3$ e inscriptibil (din teorema lui Ptolemeu sau van Schooten) și că $m(A_1 O A_2) = 120^\circ$ . . . . . **5 puncte**

Atunci $A_1 A_2^2 = 1^2 + 2^2 + 1 \cdot 2 = 7$, adică $A_1 A_2 = \sqrt{7}$. Deci mulțimea valorilor posibile ale lungimii laturilor unui asemenea triunghi echilateral este inclusă în mulțimea $\{\sqrt{7}\}$. Este ușor de construit efectiv un asemenea triunghi: se ia A_3 arbitrar pe cercul mare, apoi A_1 și A_2 pe cele două semidrepte care fac unghi de 60° cu (OA_3) . Triunghiul obținut este într-adevăr echilateral. . . . . **2 puncte**

3. Șirul p_n este definit recursiv astfel: $p_1 = 2$ și p_{n+1} este cel mai mare factor prim al lui $p_1 p_2 \cdots p_n + 1$, pentru $n \geq 1$.

- a) Este 5 termen al șirului?
- b) Este 11 termen al șirului?

* * *

Soluție.

Calculăm următorii termeni ai șirului: $p_2 = 3, p_3 = 7$.

a) Presupunem, prin absurd, că 5 ar fi termen al șirului. Dacă $p_n = 5, (n \geq 4)$, cum toți termenii șirului începând cu al treilea nu sunt divizibili nici cu 2, nici cu 3, ar trebui ca p_n să fie o putere a lui 5. Dar relația $p_1 p_2 \cdots p_{n-1} + 1 = 5^k, k \in \mathbb{N}^*$, nu poate avea loc: membrul stâng dă restul 3 la împărțirea cu 4, în vreme ce membrul

drept dă rest 1. .... **2 puncte**

b) Presupunem, prin absurd, că 11 ar fi termen al șirului. Dacă $p_n = 11$, ($n \geq 4$), înseamnă că $p_1 p_2 \cdots p_{n-1} + 1 = 5^k 11^\ell$, cu $k \in \mathbb{N}$, $\ell \in \mathbb{N}^*$. Membrul stâng dă rest 3 la împărțirea cu 4, 5^k dă rest 1, deci trebuie ca 11^ℓ să dea rest 3 la împărțirea cu 4. Dar $11^\ell = (12 - 1)^\ell = \mathcal{M}4 + (-1)^\ell$, deci ℓ trebuie să fie impar. Pe de altă parte, membrul stâng dă rest 1 la împărțirea cu 3, iar $11^\ell = (12 - 1)^\ell = \mathcal{M}3 + (-1)^\ell = \mathcal{M}3 - 1$ (căci ℓ este impar). Deducem că 5^k trebuie să fie de forma $\mathcal{M}3 - 1$. Dar $5^k = (6 - 1)^k = \mathcal{M}3 + (-1)^k$, deci trebuie și k să fie impar. Atunci $5^k 11^\ell = 55u^2$, deci ar trebui ca $p_1 p_2 p_3 \cdots p_{n-1} + 1 = 55u^2$. Membrul stâng dă rest 1 la împărțirea cu 7, iar $55 = \mathcal{M}7 - 1$, deci ar trebui ca u^2 să dea rest 6 la împărțirea cu 7, ceea ce nu se poate (un pătrat perfect dă unul dintre resturile 0, 1, 2 sau 4 la împărțirea cu 7). Am obținut așadar o contradicție. Prin urmare 11 nu este termen al șirului. .... **5 puncte**